

เงกอะหมัด นายก นำเข้าจากเปอร์เซีย

เคยรู้กันอยู่ว่า ต้นสายสกุลขุนนาคนับถือศาสนาอิสลาม มาจากเปอร์เซีย แต่พอไปไหว้พระพุทธรูปงามๆ ในวัดประยุรวงศาวาส วัด พิชัยญาติการาม แถวฝั่งธนฯ จึงอยากรู้ต่อว่า คน สำคัญตระกูลนี้ยังมีนับถืออิสลามอยู่หรือไม่ เปลี่ยนมานับถือพุทธศาสนากันสักกี่มากน้อย ในหนังสือบันทึกแผ่นดิน ชุตหลายชีวิตในประวัติศาสตร์เล่ม 1 (สำนักพิมพ์สยามบันทึก) โรม บุนนาค เล่าเรื่องเงกอะหมัด จากเปอร์เซียมาเป็นนายกฯ ไทย ไว้ดังต่อไปนี้

เงกอะหมัดเข้ามากรุงศรีอยุธยาเมื่อปลายแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช พร้อมน้องชายมะหมัดสะอิด เงกอะหมัด เปิดห้างค้าขาย มีเมียสาวไทย ส่วนน้องชายอยู่ได้ไม่นานก็กลับเปอร์เซียในรัชสมัยพระเจ้าทรงธรรม เจ้าพระยาคลัง ซึ่งว่าการกรมท่า ขอให้เงกอะหมัดเข้ามาช่วยราชการกรมท่า ใช้เวลาไม่นาน เงกอะหมัดก็สะสางปรับปรุงระบบศุลกากร นำเงินเข้าท้องพระคลังเป็นจำนวนมาก ความดีความชอบครั้งนี้ จึงได้รับโปรดเกล้าฯให้เป็นพระยาเงกอะหมัด รัตนราชเศรษฐี ตำแหน่งเจ้ากรมท่าขวา พร้อมๆกันก็ได้ตำแหน่งจุฬาราชมนตรี เงกอะหมัดเริ่มลงหลักปักฐานศาสนาอิสลามในประเทศไทย ต่อมาอีกไม่นาน ก็ได้เลื่อนเป็นเจ้าพระยาเงกอะหมัดรัตนาธิบดี ตำแหน่งสมุหนายก อัครมหาเสนาบดีฝ่ายเหนือ

พ.ศ.2173 การเมืองอยุธยาพลิกผัน เงกอะหมัดเลือกข้างเจ้าพระยาโกษาโหมสุริยวงศ์ เมื่อเจ้าพระยาโกษาโหมฯปฏิวัติยึดอำนาจ และปราบดาภิเษกขึ้นเป็น พระเจ้าปราสาททอง เงกอะหมัดก็ยังรับราชการตำแหน่งเดิม จนอายุถึง 87 ปี พระเจ้าปราสาททอง โปรดให้เลื่อนเป็นเจ้าพระยาบวรราชนายก จางวางกรมมหาดไทย ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน ส่วนตำแหน่งสมุหนายก อัครมหาเสนาบดีฝ่ายเหนือ โปรดให้ขึ้น บุตรชายคนโต บรรดาศักดิ์พระยา วรเชษฐ เลื่อนเป็นเจ้าพระยาอภัยราชา สืบแทน

พ.ศ.2174 อีกหนึ่งปีต่อมา เงกอะหมัดก็ถึงแก่ อสังกรรม ศพฝังไว้ที่ป่าช้าแขกเจ้าเซ็น บ้านท้ายคู ปัจจุบันอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ในรัชสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ พระยาเพชรพิไชย (ใจ) เชื้อสายคนหนึ่งของท่านเงกอะหมัด ตามเสด็จไปนมัสการพระพุทธบาทสระบุรี พระเจ้าอยู่หัวฯ รับสั่งว่า พระยาเพชรพิไชยเป็นแขก ไม่สมควรขึ้นพระพุทธบาท แต่ถ้าเปลี่ยนมานับถือพุทธศาสนาก็จะให้ขึ้น พระยาเพชรพิไชย..ยอมหันมานับถือพุทธศาสนา ตามพระราชประสงค์ มีการรับศีลปฏิญาณตนเป็นพุทธศาสนิกชนต่อสมเด็จพระสังฆราช หน้าพระที่นั่งที่พระพุทธบาทนั้น เมื่อกลับมาถึงพระนครศรีอยุธยา ก็ได้รับโปรดเกล้าฯขึ้นเป็นเจ้าพระยาเพชรพิไชย ว่าราชการตำแหน่งสมุหนายกฯ นับต่อจากท่านเงกอะหมัด..เป็นลำดับที่ 4

แต่คนในตระกูลเงกอะหมัดทั้งหมด ไม่ได้เริ่มนับถือพุทธศาสนา ต่อมาเมื่อเจ้าพระยาเพชร-พิชัยถึงแก่ อสังกรรม บุตรชาย พระยาวิจิตรณรงค์ (เชน) ไม่ได้เปลี่ยนมานับถือพุทธศาสนาตามบิดา ยังนับถือศาสนาอิสลาม และได้ขึ้นเป็นจุฬาราชมนตรีลำดับที่ 4 ของ กรุงศรีอยุธยา คนในตระกูลเงกอะหมัดยังรับใช้ใกล้ชิดราชสำนักต่อมา จนถึงรัชกาลที่ 6 กรุงรัตนโกสินทร์ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินามสกุล เจ้าพระยาภาสกรวงศ์ (พร) บุตรชายสมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ (ดิศ) เชื้อสายท่านเงกอะหมัด ได้ขอพระราชทานนามสกุล ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามสกุล “บุนนาค” ตามนามเจ้าพระยาอรรคมหาเสนา (บุนนาค) ลูกหลานท่านเงกอะหมัดในรัชกาลที่ 1 “บุนนาค” เป็นนามสกุล เชื้อสายเงกอะหมัด ที่นับถือพุทธ

ศาสนา ในรัชกาลที่ 6 เช่นเดียวกัน พระยาจุฬาราชมนตรี (เสน) เชื้อสายท่านเอกอะหมัดเช่นเดียวกัน ได้ขอพระราชทานนามสกุลเชื้อสายที่นับถืออิสลาม พระราชทานนามสกุลให้ว่า “อะหมัดจุฬา” ผู้คนที่เป็นเชื้อสายท่านเอกอะหมัด พ่อค้าจากเปอร์เซียที่ยังรุ่งเรืองเฟื่องฟูอยู่ในประเทศไทย จึงยังมีทั้งที่นับถือพุทธศาสนาและนับถือศาสนาอิสลาม และได้แยกออกเป็นสองนามสกุลมา..นับแต่นั้น.

ที่มา : บาราย. (2 มิถุนายน 2556). เอกอะหมัด นายก นำเข้าจากเปอร์เซีย. *ไทยรัฐออนไลน์*,

<https://www.thairath.co.th/news/politic/348417>